

Marek Lyszczyna

Streszczenie pracy doktorskiej pt. „Twórczość filmowa Jeana Rollina w kontekście francuskiej tradycji grozy”

Praca doktorska pt. „Twórczość filmowa Jeana Rollina w kontekście francuskiej tradycji grozy” przedstawia zarys biografii oraz analizę i interpretację filmów francuskiego reżysera Jeana Rollina (1938-2010). Dorobek filmowy twórcy obejmujący ponad pięćdziesiąt pełnometrażowych filmów analizowany jest w szerszej perspektywie francuskiej tradycji grozy, która wywodzi się od najstarszych przejawów kultury francuskiej, przez sztuki plastyczne, tradycję literacką a także filmową, poczynając od pionierskich dokonań Geoga Meliesa oraz braci Lumiere. Tradycja ta w potocznym odbiorze wydaje się być wyparta przez bardziej stereotypowe wyobrażenia na temat kultury francuskiej. Twórczość filmowa Jeana Rollina wyrastająca z tej przemilczanej tradycji, wpisuje się w określone nurty we francuskiej sztuce filmowej, ale stanowi zarazem przykład kina autorskiego. Autorskość tych filmów wyraża się przez indywidualne środki, szczególnie w zakresie scenografii, powtarzających się lokalizacji występujących w filmach, charakterystycznym doborze aktorów oraz specyficznej narracji.

Pierwsze rozdziały pracy poświęcone są nieobecnej w powszechnym odbiorze francuskiej tradycji grozy. Jej obecność została wyparta przez stereotypowe wyobrażenia kultury francuskiej konotujące zabawę, radość życia czy tzw. kulturę stołu. Tymczasem zarówno w literaturze francuskiej, w sztukach plastycznych, a nawet w operze czy teatrze można odnaleźć przykłady, w których groza i lęk dominują w narracji. Tradycja grozy obecna jest także w sztuce filmowej, w której tego rodzaju wątki obecne były od samego początku kina we Francji, a które z czasem rozwinęły się w bliski Rollinowi gatunek erotycznego kina grozy, z takimi twórcami jak José Bénazéraf, Mario Mercier czy Walerian Borowczyk.

Kolejne rozdziały poświęcone są krótkiemu rysowi biograficznemu Jeana Rollina oraz analizie jego twórczości filmowej, z uwzględnieniem podziału chronologicznego oraz tematycznego jego spuścizny filmowej. Na podstawie przeprowadzonej analizy wszystkich filmów długometrażowych nakręconych pod własnym nazwiskiem wyodrębnione zostały główne wątki i motywy jego twórczości a także wyznaczniki jego autorskiego stylu.

Na zakończenie w pracy zostały przedstawione malarskie inspiracje w filmach Jeana Rollina a

także recepcja jego filmów. Zasygnalizowana została jego twórczość literacka.

Marek Lyszczyna

Jean Rollin's films within the context of French horror tradition

Summary

Doctoral thesis *Jean Rollin's films within the context of French horror tradition* contains short presentation of biography as well as the analysis and interpretations of Jean Rollin's films. The artist's filmography, containing over fifty feature films, in being analysed within the context of French horror tradition, which is based on the oldest elements of French culture, fine arts, literary tradition as well as film tradition (including pioneering movies of George Méliès and the Lumière brothers). Such tradition is often replaced by more stereotypical image of French culture that seems to dominate in common reception. Jean Rollin's cinema, based on such silenced tradition, belongs to certain tendencies characteristic for French filmmaking, but at the same time it can be regarded as an example of *film d'auteur*. It is revealed by the individual means of expression, especially in scenography, typical locations that appear in the movies, significant choice of actors and specific narration.

First chapters of the dissertation present French horror tradition, which does not appear in the common reception. It has been replaced by some stereotypical images of French culture that refer to amusement, joy of life or so-called 'table culture'. However, there are numerous works in which fear or horror dominates narration in French literature, fine arts, opera and theatre. Horror tradition has been an important element of filmmaking, such motives have been present in French cinema from its early years and they have evolved into a genre of erotic horror cinema (represented by such artists as José Bénazéraf, Mario Mercier or Walerian Borowczyk).

The following chapters presents Jean Rollin's biography as well as interpretation of his movies, that have been set in chronologic and thematic order. The main characteristics of Jean Rollin's style have been distinguished based on the analysis of all feature films directed by the artist under his own name.